

O'zbekiston kasb-hunar ta'lim tizimida islohot va modernizatsiya jarayonini qo'llab-quvvatlash

Kadrlar tayyorlash, barqaror o'sish va barqaror ish o'rinlari orqali hayot sifatini yaxshilash maqsadida O'zbekiston aholisini barqaror ish bilan ta'minlash va keng daromad olish imkoniyatlarini yaratish.

Umumiy ma'lumot

Yangi ikki tomonlama O'zbekiston-Germaniya loyihasi "barqaror iqtisodiy rivojlanish" ustuvor yo'nalishining bir qismidir. Germaniyaning ishtiroki O'zbekiston aholisi uchun barqaror ish bilan ta'minlash va daromad olish imkoniyatlarini kengaytirishga, shu bilan aholining turmush sharoitlarini bevosita va sezilarli darajada yaxshilashga qaratilgan.

2019-yilda hukumatlararo muzokaralar chog'ida erishilgan kelishuvlarga ko'ra, ushbu ikki tomonlama loyiha O'zbekistonda kasb-hunar ta'limi va ta'limni mehnat bozori ehtiyojlari bilan yaqinlashtirishga, yaqin hamkorlikda GIZ "Markaziy Osiyodagi iqtisodiy o'sish sektorlari uchun kasb-hunar ta'limi" mintaqaviy loyihasi bilan hamohang bo'ladi. Umuman olganda, loyiha xalqaro standartlarga javob beradigan va mintaqalarga mos keladigan Dual kasb-hunar ta'limi milliy tizimini joriy etishga yordam beradi.

Loyihaning maqsadlari BMZ-ning "Advancing Vocational Education and Training-Shaping The Future" (2017-yil iyun) pozitsiyasida belgilangan muvaffaqiyat omillari bilan chambarchas bog'liq: davlat va xususiy sektor o'rtasidagi muloqotni rivojlantirish, mehnat bozoriga yo'naltirilgan o'quv kurslarini ishlab chiqish, kasb-hunar ta'limi va o'qitish uchun o'qitish va kelishilgan standartlarni ishlab chiqish. To'qimachilik sohasida kasbiy tayyorgarlikka katta e'tibor qaratgan holda, loyiha BMZ (2015) ning "yangi Osiyo siyosati" ning qishloqlarda kasbiy tayyorgarlikni rivojlantirish va qishloq sanoatini yanada rivojlantirish maqsadlariga javob beradi.

Loyihaning yana bir maqsadi sanoat va biznes bilan birgalikda umumta'lim maktablari va kasb-hunar ta'limi muassasalari o'quvchilari uchun kasbga yo'naltirish va martaba rejalashtirish choralari ishlab chiqishdir.

Loyiha nomi	O'zbekiston kasb-hunar ta'limi tizimida islohot va modernizatsiya jarayonini qo'llab-quvvatlash
Buyurtmachi	Germaniya Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot federal vazirligi (BMZ)
Loyiha hududi	O'zbekiston
Yetakchi ijro etuvchi agentlik	O'zbekiston respublikasi oliy ta'lim fan va innovatsiyalar vazirligi
Loyiha muddati	2021 – 2025

Bizning yondashuvimiz

Loyiha strategiyasida O'zbekistonda kasb-hunar ta'limi tizimini kompleks isloh qilishni qo'llab-quvvatlashga ko'p bosqichli yondashuv ko'zda tutilgan. Strategiya quyidagilarga qaratilgan:

- Kasb-hunar ta'limi va o'quv tizimining ehtiyojlarga yo'naltirilishini yaxshilash uchun davlat, biznes va ta'limning tegishli subyektlari o'rtasidagi hamkorlikni faollashtirish;
- Kasb-hunar ta'limi va o'qitish uchun yangi me'yoriy-huquqiy bazani ishlab chiqishda siyosat vakillari, ta'lim sektori va ish beruvchilar o'rtasidagi hamkorlik;
- Kasb-hunar ta'limi va o'qitish va Dual ta'limga qo'shma yondashuvlarni amalga oshirishda ta'lim sektori va (shakllangan) biznes sektori o'rtasidagi institutsional hamkorlik.

Chapda: Tikuvchilik-o'quv muassasasi Vobkent shahri (Buxoro)

O'ngda: - O'zbekiston Xaritasi

Foyda

Shu maqsadda loyiha siyosiy mas'uliyat egalari, ish beruvchilar va ta'lim muassasalari vakillari o'rtasida muvofiqlashtirilgan hamkorlikni rivojlantiradi. To'qimachilik sektori va ishlab chiqarish sanoati misolida milliy kasbiy ta'lim tizimini birgalikda loyihalash uchun standartlar, tuzilmalar va jarayonlar ishlab chiqilmoqda, ular xalqaro sifat standartlariga javob beradi va kasbiy ta'limni boshqa sohalarga o'tkazilishi mumkin bo'lgan ehtiyojlarga tizimli va tizimli yo'naltirishni o'z ichiga oladi.

O'zbekistonda isloh qilingan kasb-hunar ta'limi va malakali kadrlar tayyorlash iqtisodiyotning ayrim muhim sanoat tarmoqlariga bo'lgan ehtiyojlarini yaxshiroq qondiradi.

Muvaffaqiyat omillari

Salohiyatni rivojlantirish nuqtai nazaridan loyiha uchta ta'sir darajasiga (shaxs, tashkilot, jamiyat) ta'sir qiladi. Xodimlarni rivojlantirish texnik va uslubiy o'quv tadbirlari, o'quv sayohatlari, o'zaro o'qitish va jarayonlarni qo'llab-quvvatlashni birlashtiradi, lekin ular bilan cheklanmaydi. Davlat organlari, (tashkil etilgan) ishbilarmon doiralar, kasb-hunar-texnika kollejlari, texnikumlar va kompaniyalar vakillariga kasb-hunar ta'limi tizimi uchun kasbiy standartlar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlarni birgalikda ishlab chiqish imkoniyati beriladi. Bu, shuningdek, mintaqaviy loyiha bilan kelishilgan holda ishlab chiqilgan Dual ta'limni joriy etishning asosiy kontseptsiyasini o'z ichiga oladi "troll Osiyo narxlarida kasb-hunar ta'limi va o'qitish". Bundan tashqari, kasb-hunar ta'limi xodimlari uchun ularning o'qitish ko'nikmalari va faoliyatga asoslangan malakalarini oshirish maqsadida texnik va uslubiy malaka tadbirlarini o'tkazish rejalashtirilgan.

Ish joyidagi sog'liq va xavfsizlikka, shuningdek, kasb-hunar ta'limi sharoitida yoshlarni himoya qilishga alohida e'tibor qaratiladi. Gender, ekologik va iqlimiy jihatlar, masalan, ishtirokchilarning maxsus ehtiyojlarini, o'quv dasturlarining "yashil" mazmunini hisobga olish, shuningdek, kimyoviy moddalar bilan ishlash va energiya va suv iste'moli bilan bog'liq xavflar to'g'risida xabardorlikni oshirish va bilimlarni uzatish orqali hisobga olinadi. Bundan tashqari, kasbiy ta'limning shaxsiy va ijtimoiy-siyosiy jihatlariga katta e'tibor beriladi

jamoalar bilan ishlash, tanqidiy fikrlash, mas'uliyatli va mustaqil xulq-atvor, nizolarni konstruktiv hal qilish, an'anaviy gender rollari va gender stereotiplariga tanqidiy munosabat, atrof-muhitni muhofaza qilish va resurslarni tejashga ijobiy va mas'uliyatli munosabat kabi ko'nikmalar ham kadrlar rivojlanishining muhim jihatlari hisoblanadi.

Ayollar va erkaklar ilgari surilgan kasbiy tayyorgarlik va malaka takliflaridan teng foydalanish imkoniyatiga ega va ularning afzalliklaridan teng ravishda foydalanadilar, sanoatning yangi asosiy kasblari ayollarni boshqaruv malakalarida ayniqsa intensiv ravishda targ'ib qiladi.

Loyiha o'z faoliyatining bir qismi sifatida potentsial zaif aholining kasbiy tayyorgarlikka kamsitmaydigan va to'siqsiz kirishini va mehnat bozorida teng imkoniyatlarni qo'llab-quvvatlaydi. Bu erda qishloq hududlaridan kelgan yoshlarga katta e'tibor qaratilmoqda.

Kutilayotgan natijalar

- Davlat, xususiy sektor va ta'lim sohasining tegishli manfaatdor tomonlarini jalb qilgan holda mehnat bozori ehtiyojlarini e'tiborga olgan holda milliy kasb-hunar ta'limi tizimini rivojlantirish va muvofiqlashtirish bo'yicha oliy ta'lim fan va innovatsiyalar vazirligining salohiyatini kuchaytirish;
- "O'zto'qimachilik sanoat" uyushmasining isloh qilingan kasb-hunar ta'limi tizimidagi vazifalariga muvofiq uning imkoniyatlarini yanada kengaytirish;
- hususiy sektor, kasb-hunar maktablari va davlat idoralari vakillaridan iborat Kasbiy malaka va bilimlarni rivojlantirish bo'yicha Tarmoq kengashlarini yanada faollashtirish;
- to'qimachilik sohasi uchun isloh qilingan o'quv kurslarini o'tkazish uchun kasb-hunar maktablari, kasb-hunar kollejlari va texnik ta'lim muassasalarining salohiyatini mustahkamlash;
- sanoatning asosiy kasblari bo'yicha o'qitilgan mutaxassislar o'zlarining texnik bilimlari, amaliy va ijtimoiy ko'nikmalari va tadbirkorlikni tushunishlari orqali raqobatbardoshlikni oshirishga va sanoatni modernizatsiyalashni qilishga yordam beradi;
- sanoat sektori bilan hamkorlikda umumiy ta'lim maktablari va kasb-hunar muassasalari o'quvchilarini kasbga yo'naltirish va kasbni rajalashtirish bo'yicha chora-tadbirlar ishlab chiqiladi.

Nashrga tayyorlovchi: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Bosh ofis Germaniyaning Bon va Eshborn shaharlaridaro'yxatdan o'tgan. "O'zbekiston kasb-hunar ta'limi tizimida islohot va modernizatsiya jarayonini qo'llab-quvvatlash" loyihasi.

GIZ Project Office
Sebzor str. 313, Almazar ko'chasi

100069 Tashkent, Uzbekistan
Phone +99871 280 67 51
giz-usbekistan@giz.de
<https://www.giz.de/en/worldwide/364.html>

Sana:

Fevral 2023

GIZ mazkur nashr mazmuni uchun javobgardir.

Loyiha buyurtmachisi: Germaniya iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot federal vazirligini (BMZ)

Hamkor tashkilot: O'zbekiston respublikasi oliy ta'lim fan va innovatsiyalar vazirligi

Chop etuvchi: KVINTA PRINT